

Av. Ayşe AYDIN ŞAFAK

**Feminist Bir Bakışla
Türk Aile Hukukunda
Kadın Bedeni**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR	XV
GİRİŞ	1

Birinci Bölüm

Feminizm ve Feminist Hukuk Teorisi

I. Ataerki ve Feminizm	7
A. Ataerki ve Kadınlar	7
B. Genel Olarak Feminizm	10
II. Farklı Feminist Teoriler.....	12
A. Liberal (Eşitlikçi) Feminizm	13
B. Radikal Feminizm	15
C. Sosyalist Feminizm	17
D. Kültürel Feminizm	20
E. Postmodern Feminizm	21
III. Hukukun Feminist Eleştirisi.....	23
A. Genel Olarak Bilimin Feminist Eleştirisi.....	23

B. Hukukun Feminist Eleştirisi ve Feminist Hukuk Teorisi	26
C. Hukukun Öznesi Olarak Kadınlar.....	31
D. Eşitlik- Farklılık Gerilimi.....	34
E. Farklı Feminist Teorilerin Hukuka Bakışı.....	42

İkinci Bölüm

Ailenin, Aile Hukukunun ve Türk Aile Hukukunun Feminizm Açısından Değerlendirilmesi

I. Genel Olarak Aile Kavramı	45
II. Feminizmin Aileye ve Kadının Aile İçindeki Konumuna Bakışı.....	46
A. Genel Olarak Ailenin Feminist Eleştirisi.....	46
B. Kadının Aile İçinde Tanımlanışı ve Kamusal Alan/Özel Alan Ayrımı	48
C. Ataerkil Toplumun Temeli Olarak Aile	51
D. Ailede Kadın: Karşılıksız Ev İçi Emek ve Annelik....	52
E. Tek Bir Aile Modeli Dayatması ve Farklı Feminist Teorilerin Aileye Yaklaşımı	57
III. Aile Hukukunun Feminist Eleştirisi	60
A. Feminist Aile Hukuku	60
B. Devletin Aileye Müdahalesi	62
C. Aile Hukukuna Farklı Feminist Hukuk Yaklaşımları.....	64
IV. Türk Aile Hukukuna Feminist Bir Bakış	66
A. Türk Aile Hukuku Mevzuatının Tarihsel Gelişimi..	66
1. 743 sayılı eMK Dönemi	66
(i) Türkiye'nin CEDAW'a Katılmasından Önceki Dönem	67

(ii) Türkiye'nin CEDAW'a Katılmasından Sonraki Dönem	69
2. Yeni Medeni Kanun Dönemi.....	72
(i) 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu ile Gelen Başlıca Değişiklikler	72
(ii) 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nu İzleyen Başlıca Değişiklikler	77
B. Türk Aile Hukukunun, Özellikle Türk Evlilik Hukukunun Feminist Bir Perspektiften Eleştirisi	81

Üçüncü Bölüm

Türk Aile Hukukuna İlişkin Yargıtay Kararlarında Kadın Bedeninin Ele Alınışının Feminist Eleştirisi

I. Beden Politikaları ve Kadın Bedeninin Ataerkil Denetimi	95
A. Biyo-Politika Yaklaşımı ve Kadın Bedeninin Ataerkil Denetimi	95
B. Kadın Bedeni ve Cinselliği Üzerinde “Ölümcül” Bir Denetim Şekli: Bekaret Miti.....	103
C. Namus Cinayetleri ve Öldürülebilir Hayat Olarak Kadın.....	111
II. Yargıtay'ın Türk Aile Hukuku Çerçevesinde Kadın Bedenine Bakışının Feminizm Açısından İncelenmesi.....	117
A. Genel Olarak	117
B. Nişanın Bozulması Sonucu Manevi Tazminat Davalarında Kadın Bedeni (MK m. 121).....	119
C. Yanılma ve Aldatma Sebebiyle Evliliğin Nisbi Butlanı Davalarında Kadın Bedeni (MK m. 149-150).....	131

D. Evlilik Birliđinin Temelinden Sarsılması Sebepli Bořanma Davalarında Kadın Bedeni (MK m. 166).....	143
1. Cinsel İlişkinin Kurulamaması Nedeniyle Bořanma	148
2. Erkek Eř Tarafından Kadın Eře Fiziksel şiddet Uygulanması Nedeniyle Bořanma.....	157
E. İncelenen Yargıtay Kararlarının Genel Deđerlendirmesi	166
SONUÇ	169
KAYNAKÇA	175
Ek: İncelenen Yargıtay Kararları.....	195